

(deel 1)

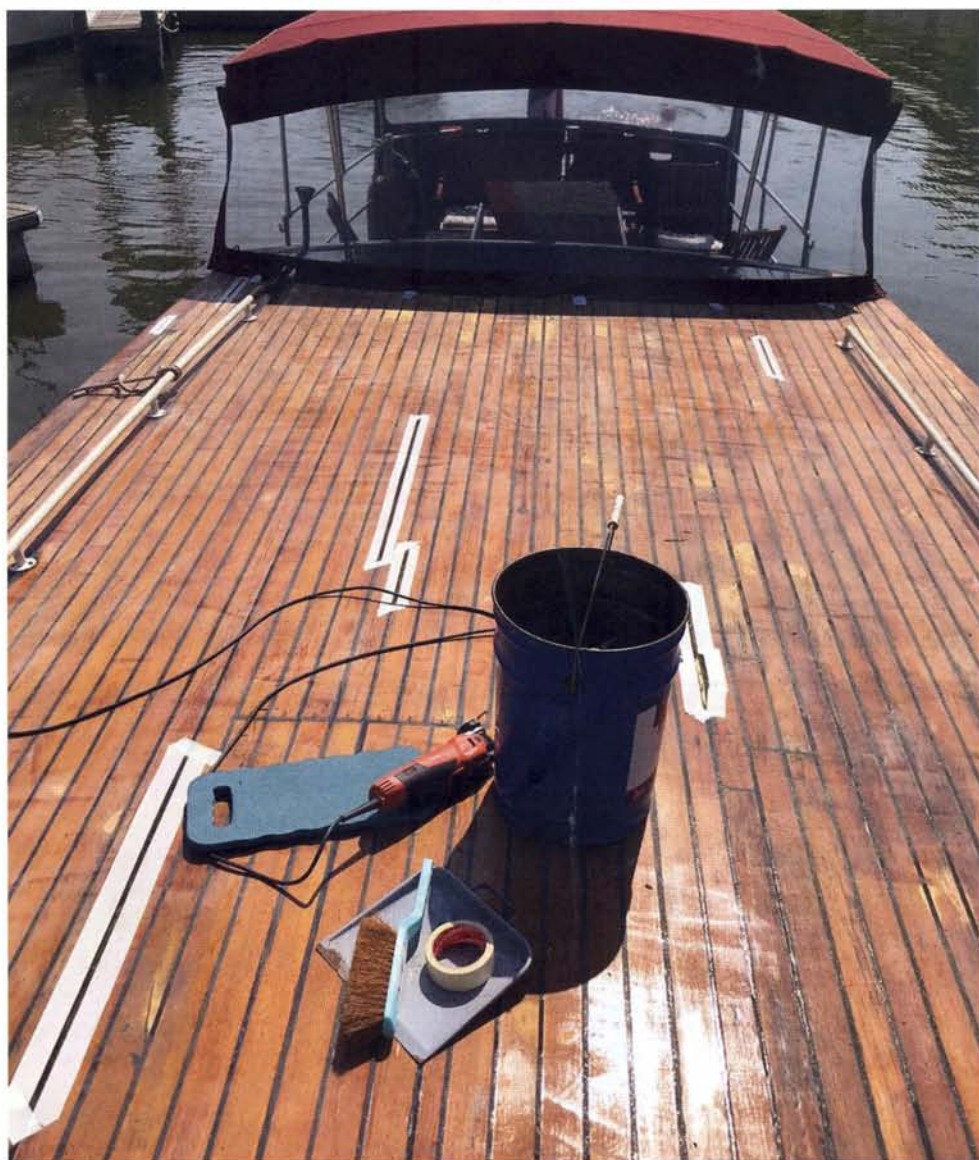
Teak dek: onderhoud en reparatie

Veel jachten zijn voorzien van een teakhouten dek met gerubberde naden. Na verloop van tijd kan het nodig zijn om stukken losliggende naden te vervangen, of om zelfs het teak helemaal te vervangen. Samen met Frank Brouwer willen we u wegwijs maken in het doolhof van vragen en uitdagingen rondom deze materie.

Door: Wim de Bruijn, m.m.v. Frank Brouwer van het ABC

links: Een teakhouten dek en kajuitdak isoleert goed, is niet glad en ziet er prachtig uit. Je moet wel rekening houden met het extra gewicht, het heeft onderhoud nodig en... het is niet goedkoop!

boven: Als naden na een regenbui langer nat blijven heb je grote kans dat het rubber niet meer hecht aan het teakhout. Markeer de natblijvende stukken met een stukje schilderstape.

ronddraaiende bewegingen en borstel zo min mogelijk in de lengterichting van de houtnerf. Ik zag onlangs een booteigenaar met een rvs schuurspoon in de lengterichting van het teakhout schuren. Dan is het duidelijk dat je later problemen krijgt. Als het goed is, dan is het gebruikte teakhout kwartiers gezaagd en loop je op de harde nerf. Indien er dosse gezaagde dekdelen zouden zijn gebruikt, dan loop je op de zachte delen en zal het hout snel slijten. (Zie kader volgende pagina.)

Bij kwartiers gezaagd hout zitten er tussen de verticale harde nerven ook heel smalle stukjes zachter hout. Indien je je dek schoon zou maken met een hogedrukspuit, of met

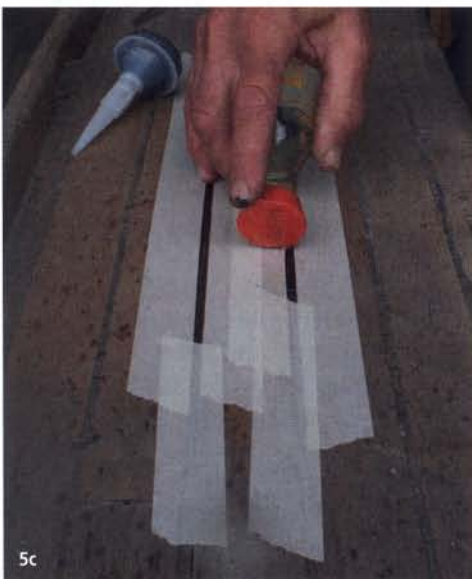
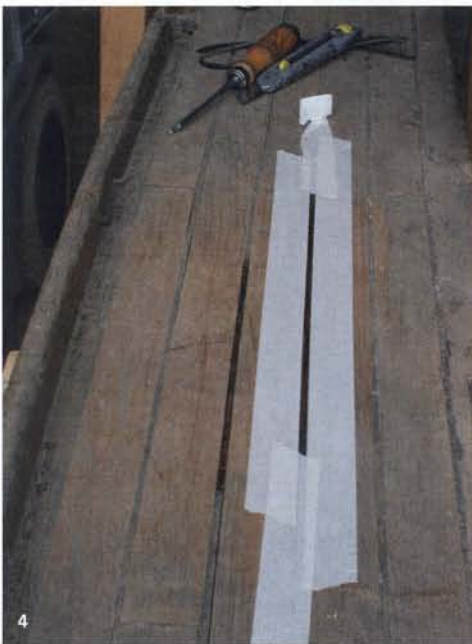
agressieve schoonmaakmiddelen, dan lost dat zachte hout op en ontstaan er holletjes tussen de harde nerven, waar dan weer water in blijft staan, met als gevolg dat het schoon geboende hout nog sneller vies en grijs wordt. Een zeiltochtje over zout water met veel buiswater is een uitstekende manier om een grijs dek weer als nieuw te krijgen. Daarom is borstelen met zout water ook een goed middel om het teakdek weer schoon te krijgen. Maar is dat niet bij de hand dan blijft schrobben met groene zeep de beste oplossing.

Loslatende rubber naden herstellen

Vaak is met het oog niet of nauwelijks te zien of het rubber nog goed hecht aan het teakhout. De enige manier om het goed te kunnen controleren is na een regenbui. Op plekken waar het rubber niet meer hecht aan het dekdeel, blijft het dekdeel veel langer nat, dus donker van kleur. Plak op de plaatsen waar het vochtig blijft een stukje schilderstape. Zijn het maar enkele korte stukjes die hebben

Als een teakhouten dek nieuw is, dan ziet het er schitterend uit. Na verloop van tijd wordt het grijs en als het niet goed afwatert, zelfs groen. Er zijn talloze schoonmaakmiddelen voor teak dekken in de handel. Echter, het beste is het om een dek met een zachte borstel en een sopje van groene zeep schoon te maken. Maak daarbij

1. Snijd met een Stanley mes of afbreekmes enkele malen voorzichtig langs de rand van het hout en het rubber tot je de hele naad los hebt gesneden.

2. Er zijn ook speciale mesjes in de handel die passen op een Multitool. Ze hebben een gebogen u-vorm, die snijkanten aan weerszijden van de u hebben.

3. Je kunt ook met een smalle, scherpe beitel het losse rubber wegsteven. Zit er geen deknadentape in de groef, dan heb je wat meer werk om alle rubber te verwijderen.

4. Plak de open naad, precies langs de rand af met schilderstape, dat voorkomt achteraf veel werk.

5a, b, c. Breng, afhankelijk van het te gebruiken rubber, de vloeibare primer aan met een smal kwastje. Met dit oude Sojaflesje met aangepaste rubberdop kan goed gedoseerd worden.

losgelaten, dan kan dat plaatselijk worden hersteld. Snij met een Stanley- of afbreekmes voorzichtig precies langs de rand van het rubber en voorkom dat je het hout raakt. Snij enkele malen tot je de rubberlaag helemaal hebt doorgesneden. Maak aan het begin en het einde van het los te snijden rubber een dwarse keep met een smalle beitel die precies in de groef past. Maak daar een schuine naad om later een goede hechting te krijgen met het nieuwe rubber.

Daarna kun je het oude rubber gemakkelijk verwijderen met een passende beitel. Is er geen deknaden tape onder in de naad gelegd, dan kost het meer tijd om het rubber te verwijderen. Dat kan met een scherpe beitel of met een op maat geslepen verfrabber. Zuig daarna alle resten zorgvuldig weg.

1. Als de naad niet dieper en breder is dan 6 mm, hoef je eigenlijk geen deknadentape in te plakken. Er zijn speciale tape-dispensers in de handel. Bij het ABC maakten ze zelf een goedwerkende dispenser.

2. Na droging van de primer (kijk op de verpakking voor de tijdsduur) kan de naad, van onderen af worden gevuld met rubber. Zorg dat de spuitkop tot onderin de naad kan komen.

3 en 4. Met een smal plamuurmes wordt het rubber onder een hoek van 45 graden in de naad afgestreeken. Zo duw je eventuele luchtballen weg en wordt de naad helemaal gevuld. Trek daarna direct het schilderstage weg!

5. De rechtopstaande randjes die zijn blijven staan, worden na droging van het rubber weggeschuurd. De rubbernaad kan weer jaren mee.

Heb je een multitoel, dan zijn er ook handige mesjes met een gebogen u-vorm, die snijkanten aan weerszijden van de u hebben. Hiermee rits je oude kitnaden gemakkelijker uit dan bijvoorbeeld met het wegsteken met een beitel. Is de groef 3 mm of dieper, dan kun je direct verder gaan. Is het dek al te veel afgesleten dan moet er serieuzer gewerkt gaan worden. Maar daarover in een volgend artikel. Om zo min mogelijk naverk te hebben na een reparatie, plak je de naad aan weerszijden af met schilderstage.

Je wilt ook niet dat het rubber aan de voegbodem hecht. Is dat wel het geval, dan wordt de elasticiteit van het rubber niet volledig benut. Wil je dat dus voorkomen dan is er speciale deknaden tape (4 mm breed) die onder in de naad wordt geplakt. Er zijn daarvoor speciale

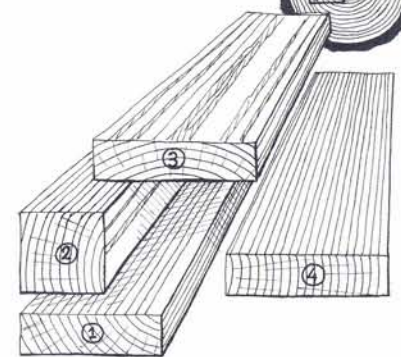
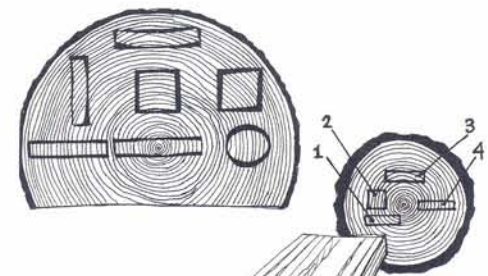
tape-applicators of -dispensers in de handel, maar het ABC maakte er zelf een die ook goed werkt. Zonder zo'n apparaat is het aanbrengen van deknaden tape een hele klus. Bij naden tot 6 mm breed en 6 mm diep wordt meestal geen tape meer gebruikt, dan is het volgens de fabrikanten ook niet echt nodig en kun je jezelf het werk besparen.

Welk rubber?

Bij het Ambachtelijk Botenbouw Centrum (ABC) in Amersfoort wordt voor dekrubber afwisselend gebruik gemaakt van Sikaflex®-290 DC PRO of MSR Deck Caulk van Simson, een product van Bostik. Sikaflex is wat dunner dan Simson, dat kun je niet bij dekken gebruiken die veel zegg hebben, anders zou het in de naad naar het laagste punt kunnen lopen en dat is niet de bedoeling. Bij beide dekrubbers moeten de naden voorbehandeld worden met een primer. Bij Sikaflex is dat de Sika®Primer-290 DC en bij Simson wordt Prep P aanbevolen.

De primer zorgt ervoor dat het rubber goed aan het teakhout hecht, dus is het van belang dat je de hele groef behandelt. Beide primers moeten worden overgegoten in een beker of flesje, zodat de voorraadbuis niet te lang wordt blootgesteld aan de lucht. Het ABC heeft een handig (Soja-saus)flesje met een rubber dop. Daarin zijn twee gaatjes gemaakt. Met je vinger op een gaatje kun je de primer heel gedoseerd in de naad gieten en met een schoon kwastje uitstrijken.

Na de voorgeschreven droogtijd (1-6 uur, of 1-24 uur, merk afhankelijk) kan de spuit worden opgetuigd. De spuitmond moet tot onderin de naad passen, zodat je de naad van onderaf vult. Zo voorkom je insluiting van luchtballen. Nadat de naad ruim is gevuld, druk je het rubber aan met een smal plamuurmes dat je onder een hoek van 45 graden houdt. Is het stukje naad gevuld, trek dan direct de tape met het overtollige rubber weg. Er blijven dan kleine randjes rubber langs de naad omhoog staan. Die kun je, als het rubber helemaal droog is, voorzichtig wegschuren of snijden. Zou je de naad niet afplakken, dan moet je later veel meer schuren en krijg je een stukje blank dek, terwijl de rest wel al helemaal grijs is.

1. halfkwartier gezaagd
2. kwartier gezaagd (keper)
3. dosse gezaagd
4. kwartier gezaagd

KWARTIERS GEZAAGD HOUT

Bij kwartiers gezaagd hout wordt een boomstam eerst overlangs in vierën gezaagd, daarna worden uit elke kwart de planken zo gezaagd dat de jaarringen haaks op het oppervlak staan. Op kwartiers gezaagde planken is geen vlamtekening te zien, maar loopt de nerf van het hout evenwijdig met de lengterichting van de planken, er is sprake van een streep patroon. Het rendement van kwartiers gezaagde planken ligt lager, er kunnen minder kwartiers gezaagde planken uit een boom worden gehaald dan dosse gezaagde planken waardoor het ook duurder is. Doordat de nerf evenwijdig aan de lengterichting van de planken loopt, is de krimp van kwartiers gezaagd hout over het algemeen veel lager dan bij dosse gezaagd hout. Een ander voordeel van kwartiers gezaagd hout is dat het zich gemakkelijker laat buigen in een ronding, zodat het met de ronding van de romp mee kan lopen.